

U 3716/2

ВІСТНИК

ЦЕНТРАЛЬНОГО СОВЕЗУ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Ч.2. 216 208/2

Виходить неперіодично.

Прага, квітень 1937

другому зіздові центрального союзу українських організацій.

Дня 18.квітня ц.р. відбудеться Звичайний Другий Зізд нашого Союзу в історичному місті Подебрадах. На Зізд цей приїдуть зі всіх закутин Чехо-словачької Республіки представники союзних організацій, щоб переглянути й підсумувати висліди своєї цілорічної праці. Переглядатимемо не лише працю Головної Управи, але теж працю всіх наших організацій і кожного з нас окремо. будемо складати звіти не лише нашої праці, але й нашої совісти, чи всі ми виконали на сто відсотків те, що на нас було наложено, та чи свою працю виконували ми як найкраще.

Цілорічна практика ЦСУО вказує нам, що було зроблено добре, чого не слід було робити, що треба було робити інакше, а що треба зробити на майбутнє. Мусимо отже встановитися над нашою працею добре і спокійно, безпристрасно і сказати собі, що було добре, а що зло. Добре не хвалити, зло не ганити, а навпаки, встановитися, що було причиною того злого, щоб його більше не повторюти. Мусимо, отже, бути лікарями своїх організацій, щоб встановити діагнозу хвороби і відповідно до її признаків й характеру ту хворобу лікувати.

Одним із завдань Союзу буле: "координація сил нашої еміграції". Слово координація таке вимовне і таке приємливе, що здається, мусіло б бути для кожного зрозумілим, а тому ми й покладали нації, що наші люди його зрозумігли погорнувшись лавами за цим гаслом "координація", під один синьожовтий прапор нашого Союзу. Так тільки думалося. Життя показало щось зовсім інше, що зовсім противічить цій так красній ідеї. Деято завдань Союзу зовсім не зрозумів, а більшість з них, що виступили проти нас, зробили таємно ради того, щоб не допустити до ширшого обєднання наших розпорощених сил. І для цих останніх всяка, і найгірша зброя була доброю. Вони клали нам під ноги найтяжчі колоди, ужилали найплемініших засобів боротьби, тільки щоб Союз розбити. Були навіть такі, що казали: ЦСУО до року вже не буде, ми його знищимо. //Призвище цікавим подамо.//

Во ім'я кого все це робиться? Кому така "праця" потрібна? Хто з неї радіє? Відповідь не тяжка. Потребують цього дороги українського народу. Вони ликористолуть і послуговуються нашими ж таки Йдами, які часто й не розуміють, що являються оружям чужих інтересів. І це найбільше болить всіх тих, що впогані розуміють роль і завдання цих, наших же таки людей. Щастя бодай, що подавляча більшість нашої еміграції вже всім цим патріотам не вірить. Факт, що наш Союз не тільки що не завалився, а навпаки, ряди наші з дня на день ростуть, свідчить про те, що більшість нашої еміграції думава так само, як і ми всі, що уважали потрібним і конечним таєм Сова утворити і працювати для оборони інтересів не лише української еміграції, але для української національної справи ^{також} в цілому.

Практика такої цілорічної праці вказує нам, що шлях який ми вибрали зовсім правильний. Широкий український зв'язок за нами. Про це найкраще свідчать всі ці пожертви, що нам вдалося за цей рік зібрати. Наш Союз стоїть на ласливих ногах, фінансово він від нікого не залежить, а тому спокійно може служити тільки потребам широкого нашого загалу та української національної ідеї.

Розуміється, що серед таких тяжких умовин праці в початках молодої ще організації, не можна було генальні виконати того, що всі мали на улазі. Приходилося витрачати много енергії на поборювання тих всіх перешкод, що нам клалися під ноги. Але все це не відстушувало дотеперішню Управу, і не половинно лідструшило ногу, яку будемо на слідому Зізді вибирати. Є ще много дечого, що треба буде зробити в слідувачому році.

Нова Управа повинна і далі працювати для того, щоб: а/ притягати в організовані ряди всі наші розпорощені творчі сили, б/ провадити для наших членів громадську, культурну та соціальну працю, в/ популяризувати змагання українського народу поміж чужими народами, г/ старатися, щоб діти наших людей не затрачували національного обличчя своїх батьків, і/ видавати книжки

інформативного характеру в мовах доступних для того народу, серед якого нам приходиться жити, д/ використовувати кожну можливість для того, щоб питання про відновлення Української Державності здобувало собі, як най ширші симпатії серед чужинців і т.д.

Як таку працю належить робити, хай служить приклад наших братів у Сполучених Державах і Канаді, які живуть серед далеко тяжких умовин, а проте вони вперто поборюють всі труднощі і йдуть сміло вперед до світлої майбутності.

І ми тут, серед братнього чехословацького народу маємо всі можливості для того, щоб зробити для нашої спраги таку пропаганду, для якої інші, державні народи витрачають великі суми. Треба лише хотіти, треба мати добру волю, треба трохи самопожертви, відданості а тоді майбутній історик пишучи історію української еміграції в Чехословаччині скаже, що ми виконали все, що на нас судьбою скічено.

З ЖИТЯ СОВЕЗНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Відділ УВРС в Турніві влаштував разом з місцевою Повітовою культурною організацією цієї II.квітня ц.р. Концерт в честь Тараса ШЕВЧЕНКА, на якому зійшлося чимало чеської та української публіки. З промовами виступали: голова Повітової культурної організації п. Др Румпольтер, місцевий шкільний інспектор, що коротко зазував чеською мовою змагання українського народу до своє державної незалежності. Проф. Др є. Тіхій з Праги виступав з рефератом про Т.Шевченка й провів паралель поміж Шевченком, чеськими славянофілами і тогочасним відродженням інших славянських народів. Промова прелегента викликала дуже живий інтерес до українських стремлінь. З українською промовою про Шевченка виступав Др М.Дольницький, культурно-освітній референт Союзу, що навязуючи на тяжку праце й творчість новмірущого генія, закликав земляків до продовжування праці на користь нашого поневоленого народа.

Концертова частина складалася з квартету, що заграв твори Бетогена, декламації пані Кнополової "Послані до Шафарика", сольоспіву учительки Наталії Попельської, "Реле та стогне", чні 4.класи збірно декламували під орудом п.учителя Кнопа "Розриту могилу", а Мандолінова Оркестра Українського Т-ва "Самопоміч" з Мол. Волеслави загralа цілий ряд чеських та українських пісень. Своїм виконанням викликали ці наші "випилені хлопці" дуже живу симпатію. Діти Віддулу УВРС з Ліберця: Мельниківна, Весчківна, Сеньківна, Федитник, Годорук і Сирватка відіграли одноактівку "Українські діти Шевченкові", яких дуже гідно підготовила п.Б.Яблонь з Ліберця. З національними та націями виступали наші діти з Мол. Волеслави: Брончишинівна, Мазурівна та Саліновський.

Слід підмітити, що помінавши брак місцевих українських сил, Концерт виходив дуже гарно, і много чехів, що були на ньому присутні віднесли з нього як найкраще враження. Там же наліть виникли думки про утворення Чесько-українського Товариства в Турніві. Всі активніші чехи висловлювали потребу утворення такого товариства і обіцяли в найближчому часі скликати відповідну нараду, де було це питання обговорлене.

Не мало заслугу для передедення цього вдалого Свята масть наші члени, а зокрема п.п. К.Королевич та І.Коник.

На Концерті були теж присутні всі три члени філії Української Громади в Турніві. Один із них під час виконання дітей був так згоруваний, що наліть заплаків. Явище це в наших умогинах таке нормальне і зрозуміле, що ми його не видигали, але мусимо це зробити тому, що минулого року в "Інформаційному Листку" Української Громади було з докором виткнуто, що один із членів УВРС під час свята І.листопаду на кладиці під памятником Василицьку заплакав. Дописувач доказував, що члени Союзу юміють лише плакати, а за то члени Громади мовляв і життя свое віддасть, але не плачуть. Оказується, що плач є ознакою всіх людей, що масть в грудях серце, а не камінь. Масть те серце також і члени Громади. Шкода лише, що його не масть автори та дописувачі "Інформаційного Листка", коли використовують кожну і найбільшу дрібницю для того, щоб кинути і своїм камінцем в наш город. Забагато мене же того каміння роскидили. Нині вже самим нема чим боронитися.

Українське Допоміжне Т-во в Ліберці та Відділ УВРС в Ліберці влаштували спільними силами Свято в честь Т.ШЕВЧЕНКА, дня II.квітня ц.р. о год.3ій пополудні. Свято почалося відіграним чехословацького та українського гимнів, що й виконала музика УДТ. Вступне слово " В Шевченкові роковини " виголосив голова УДТ п.А.Савчук.Хор УДТ заспівав " Заповіт під орудою п. В.Греськіва. А українські діти членів УВРС відіграли під проводом п.Е. Аблоня одноактівку " Українські діти Шевченкові ". Голова Союзу п.інж.А. Галька виголосив чеською мовою реферат на тему " Шевченко Славянофіл ", який присутні вислухали а великом зацікавленням. Пан М.Шльо виголосив реферат німецькою мовою на тему " Шевченко учитель українського народу ", а п. М. Ваків задекламував по чеськи поему " Ян Гус ". Декламували також і діти: Мельникілна " Розріта Могила ", Федитник " Тарасова Ніч ", а Боеч-кілна " Поклін Шевченкові ". Поодинокі точки були переплітані грою музик, що й робило Свято різноманітним.

Діти будучи на концерті в Турногі бачили там виконання національних танців наших дітей з М.Болеслави. Приглянувшись добре виконання танців, попробували теж своїх сил і під звуки музики затанцювали те, що їм вдалося бачити в інших. Танці викликали в публіки жіле зацікавлення, за що й були відзначені жирими оплесками. Діти танці мусили повторяти. Закінчено Свято відіграним " Боже Великий ".

На Святі зібралось чимало української, чеської та німецької публіки. Для ямілого виконання треба було приложить дуже багато праці та зусиль, заміна для підготовки дітей. Чеські за те всім тим, що прикладають праці та гміння для того, щоб наших найменших притягати до національної праці.

До участі в Святі була теж запрошена філія Української Громади в Ліберці. Запрошення було особисто передане головою УДТ секретарем Громади. Але той уважав слушним тє запрошення в присутності голови п.Салчука та інших членів розберти її викинути. Констатуємо тільки самий факт. Всякі коментарі зайві.

НАРАДА ГОЛІВ ОРГАНІЗАЦІЙ,ЩО ОБЄДНАНІ В ЦСУО відбулася для I-ІІ.квітня ц.р. в Турногі. Заставлені були: Головна Управа ЦСУО, Т-во Українських Інженорів, Українське Т-во " Едність " з Праги, Українське Допоміжне Т-во з Ліберця, Українське Т-во " Самопоміч " з Мол.Болеслави, Відділ УВРС в Тerezinі, Відділ УВРС в Турногі, Відділ УВРС в Ліберці, Відділ УВРС в Хебі, та наша Група в Комарні.

На нараді було подане інформативне звідомлення з діяльності Управи Союзу, а крім цього було говорено про відношення Союзу до інших організацій, що стоять до Союзу в той чи інший спосіб. Прийнято підзанаку Союзу, яка в міру матеріальної спроможності буде виготовлена. Постановлено видрукувати легітимації для членів, прийнято доповнення статуту " регулямін ", який має бути остаточно схвалений на черговому З'яді, встановлено речиноць і говорено над місцем З'яду та інше.

Регулямін, що там же був прийнятий провізорично ззвучить так:

До § 2. Точка а/ Союз заступає свої організації і своїх членів перед чехословацькими урядами й українським громадянством в справах: 1/ Загально-національних і 2/ Загально-еміграційних, головно в питаннях правої охорони й соціальної опіки. При чому в справах принципових Управа Союзу буде засягати можливості думки своїх членів у формі писемній або скликання для цього нараду заступників організацій.

Точка н/ Члени користають зі всіх прав у той спосіб: 1/ члени союзних організацій тільки посередництвом свого товариства. 2/ Члени надзвичайні і спомагачі зносяться в Головну Управу безпосередньо.

До § 4. Точка І. Звичайні члени-організацій мають зовсім вільну руку своєї діяльності в рамках свого статуту внутрі й назовні. В питаннях принципального характеру зобовязані свої виступи назовні робити в порозумінні з Головною Управою.

Союзні організації не мають права входити в організаційні звязки з толеристами, які: 1/ є ріднорядні Союзові, 2/ в загально-національних справах союзні організації не сміть дати себе заступити назовні неспомінними організаціями без попередньої згоди Головної Управи.

Точка 2. Надзвичайні члени, зорганізовані при Головній Управі, поставлені на рівні з членами звичайними. Вони теж користуються всіми членськими правами.

Заступництво цих членів на Зізді відбувається в той спосіб: 20 фізичні членів має право на одного делегата на Зізді, до 40 членів - два мандати і т.д. Ці делегати вибиратимуться в той спосіб, що Головна Управа поділить членів при централі на групи по 20 осіб. Кожній із цих 20-ти осіб Головна Управа назав писемно 3-х кандидатів, які могли б бути умандатовані на Зізд, щоб члени котрусь з названих осіб вибрали делегатом. Хто з названих одержить найбільше голосів, того Управа повідомить, що був вибраний делегатом на Зізд. Уповноваження на Зізд одержить делегат від головної Управи.

Надзвичайні члени платять членські внески безпосередньо Головній Управі. Висоту лінеску означує Зізд.

Точка 3. Спомагачими членами являються всі члени юридичні й фізичні, що заплатять до Союзу свій членський внесок, а то: а/ організації Кч 20 річно, б/ особи Кч 120- річно.

До § 12. Якщо котрась організація бажає поставити на Зізді свою пропозицію, чи внесення, то повинна про це повідомити Головну Управу 5 днів перед Зіздом.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УПРАВИ ЦСУО ВІД ПЕРШОГО ЗІЗДУ.

I. Приходи:

a/ Членські внески.....	Кч 2.418.40
б/ Пожертв прихильників	" 5.876.00
в/ Переедплата " Укр.Самост." ..	" 3.363.50
г/ Пресовий фонд " У.С."	" 1.353.00
і/ Премії з інсератів	" 1.115.00
д/ Збірки гуртові на " У.С." ..	" 1.177.10
е/ Позичка	" 4.664.00
ж/ Фонд пам'ятника в Йозефіві	" 961.00
ж/ Перехідні суми.....	" 587.00
Разом	Кч 21.415.00

Розходи:

а/ Канцелярія	Кч 2.241.00
б/ Помешкання "	3.447.40
в/ Друкарня..."	6.270.70
г/ Адміністрац."	820.60
г/ Поштеві вид."	686.40
д/ Зворот поз.	2.782.80
е/ Підмога член"	1.957.00
ф/ Розїзди "	1.064.40
г/ Виплата перех"	135.30
д/ За інсерати "	317.10
Разом	Кч 19.822.70

Кінцеве зіставлення на I.V.1937.

Приходів Кч 21.415.00. Розходів Кч 19.822.75. На шеколому конті Кч 1.691.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ В ЧСР відбудуться в п'ятницю, дні 14. травня ц.р. в Празі II., Народні труїда, каварні "Метро" о год. 19. На порядку дня 6 точок, між якими є вибір делегатів на Зізд. ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ в ЧЕСТЬ ІВАНА ФРАНКА в ПОДСВРАДАХ, дні 16. травня ц.р.

I. Частина:

1. Український та Чехословацький гимні-виконає духове оркестра Українського допомогоного Т-ва з Ліберця.
2. Відкриття Свята в чеській мові.
3. Святочний реферат про І.Франка в українській мові.
4. Українські народні пісні заспіває дітский хор Укр.Притулку в Подебр.
5. Декламації.
6. " Вічний Революціонер " та інші пісні заграє Мандолінова оркестра Українського Т-ва " Самопоміч " з Мол. Волеслави.

II. Частина:

7. " Візянка українських пісень " духове оркестра УДТ.
8. Декламації.
9. Українські пісні - сольо на цимбалах заграє п. Е. Яблонь з Ліберця.
10. Декламація.
11. Дітский хор Укр.Притулку в Подебрадах.
12. Українські народні танці- виконавці діти з Мол. Волеслави.
13. Українські та чеські пісні - Мандолінова оркестра з М.Волеслави.
14. " Боже Великий, єдиний " заграє Музика з Ліберця.

По Концерті товариська забава. Вступ за добровільними датками.
СТАРОСТА УКРАЇНСЬКОГО СОКОЛА в Празі десь пропав. Довідуючись, що цими дніми тихцем зник з Праги п. Топольський, староста Українського Сокола в Празі. Той самий, що ского часу так дуже " острів " виступал проти Ц.С.У.О і всякої співпраці доказувачі, що " Сокіл " мусить залишитися останіннім таєміє входити в контакт з іншими організаціями. Також становище обороняє він перед тим, що став старостом Сокола. Але пізніше пер поїхав до як найтікнішої співпраці з " Українською Громадою ". Не залидусмо Іог Громаді, бо ходять слухи, що з ним теж щеали її сокільські гроші. Побачимо що є з цієї земерії виклюється. Одним словом приклонники Громади не дописувати, і то не лише в Празі, але й на провінції. Всіди рвуться, але не у нас, а в таборі наших " приятелів ". У нас менше слів, а більше праці.